

Til
Justitsminister Karen Hækkerup
Uddannelses- og forskningsminister Sofie Carsten Nielsen
Erhvervs- og vækstminister Henrik Sass Larsen

Vedr.: Translatør og tolk, autorisation og certificering

Kære ministre

Da vi har erfaret, at der i jeres respektive ministerier er mange spændende initiativer i gang eller på vej med det formål at styrke fremmedsprogsuddannelserne og indlæringen af fremmedsprog på alle niveauer, skriver vi til jer. Vores formål er blandt andet at opfordre jer til at koordinere initiativerne i ministerierne, at fastlægge klare mål for styrkelse af fremmedsprogsuddannelserne samt at involvere relevante eksterne interessenter i arbejdet. Vi benytter endvidere lejligheden til at knytte nogle kommentarer til de forskellige initiativer.

For så vidt angår tolkning, specielt på det retslige område, er Justitsministeriet i gang med en undersøgelse. På grund af Danmarks EU-forbehold på retsområdet er Danmark ikke omfattet af EU's direktiv 2010/64/EU om retten til oversættelse og tolkning i kriminalsager m.v.

Men ingen forhindrer Danmark i at tiltræde direktivet. Direktivet bygger på Kommissionens grønne bog (2003) om retssikkerhedsgarantier med henblik på at styrke retssikkerheden og menneskerettighederne, også på det sproglige område. Medlemsstaterne bør i henhold til direktivet sikre uddannelse, autorisation og registrering af juridiske oversættere og retstolke. Der opereres i direktivet med syv minimumskrav, herunder etablering af et system for uddannelse af specialiserede tolke og oversættere samt et system for autorisation af disse oversættere og tolke.

Danmark bør slutte op om bestræbelserne i EU, som fastlagt i direktivet, på at øge retssikkerheden også på det sproglige område.

I rapport om tolkebistand (2003) fra en arbejdsgruppe under Domstolsstyrelsen blev det blandt andet konkluderet, at det bør overvejes at foretage en nærmere regulering i Retsplejeloven om anvendelse af tolkebistand i retssager i retning af bedre kvalificerede tolke.

Uddannelsesministeriet har igangsat en række initiativer i internationaliseringshandlingsplanen med det formål at styrke fremmedsprogene, bl.a. via analyser af optaget og beskæftigelsesfrekvenser på sproguddannelserne, medlemskab af European Center for Modern Languages, nordisk samarbejde om små sprog, styrkelse af fremmedsprogene i folkeskolen og i gymnasiet og undersøgelser af aftagernes behov. Regeringen gør med andre ord flere ting for at styrke fremmedsprogene. Alle initiativer, som vi hilser velkomne.

Derfor er det en skam, at Erhvervs- og vækstministeriet i forslaget til en vækstplan har foreslået at afskaffe autorisationsordningen for translatører og tolke. Ifølge ministeriet er formålet blandt andet at nedbringe omkostningerne for danske virksomheder og at fjerne bremsen på muligheder for vækst og ekspansion.

Men argumentet holder kun, hvis der ikke fandtes andre oversættere end autoriserede translatører. De autoriserede translatører og tolke er i fuld konkurrence med andre oversættere. Det står enhver borger, enhver virksomhed og enhver myndighed frit for at benytte andre oversættere end autoriserede translatører, både i Danmark og i udlandet, til markedspris. Desuden bruges bekræftede oversættelser primært til væsentlige juridiske dokumenter, hvilket udgør en forsvindende lille del af erhvervslivets oversættelsesbehov.

Autorisationen til translatør og tolk er et kvalitetsmærke, der er udsprunget af et behov i samfundet og i erhvervslivet. Dette behov eksisterer stadigvæk og bliver ikke mindre i takt med både myndigheders, borgernes og virksomheders voksende kommunikation på tværs af lande- og sproggrænser. Endvidere er translatørernes tavshedspligt en stor fordel for virksomhederne.

Danske virksomheder stilles dog ofte over for krav om at levere autoriserede oversættelser i udlandet, bl.a. af visse selskabsdokumenter, CV'er i forbindelse med tilbudsgivning (licitation) og selvfølgelig i retssager.

En afskaffelse af translatørtitlen i Danmark skaber risiko for en øget udflugning af translatøropgaver til udlandet. Dette skaber ikke vækst i Danmark og vil være skadeligt for jobskabelsen herhjemme. Ønsker man at øge væksten i Danmark, ligger det mere lige for at styrke uddannelserne i fremmede sprog og kulturer.

I mange andre lande arbejdes der på at etablere eller udbygge autorisationsordninger, hvor den danske model tjener som forbillede: Grækenland, Sverige, Finland, Spanien, Holland, Belgien, Frankrig, Tyskland, Østrig, Rumænien, Norge og Island. Også EU's servicedirektiv opererer med anvendelse af begrebet bekræftede oversættelser.

Derfor er det beklageligt og forkert, at der i vækstpakken stilles forslag om ophævelse af autorisationsordningen for translatører og tolke. Forslaget invaliderer de mange andre positive tiltag, der er nævnt oven for. Translatørbeskikkelsen har alle dage været og er fortsat et pejlemærke for alle fremmedsprogsuddannelser i Danmark.

Underskriverne af dette brev opfordrer derfor til, at forslaget om afskaffelse af autorisationsordningen for translatører og tolke tages ud af forslaget til vækstplan, i det mindste indtil ministerierne har afsluttet deres undersøgelser af behovet for at bruge translatører. Endvidere at regeringen fastlægger klare mål for en styrkelse af fremmedsprogsuddannelserne i Danmark, herunder en styrkelse – gerne i forbindelse med en generel revision – af translatørvæsenet i Danmark, i en konstruktiv dialog med relevante eksterne aktører. Undertegnede organisationer stiller gerne deres ekspertise til rådighed.

Translatørforeningen

Danske Translatører

Forbundet Kommunikation og Sprog

For Hanne Sterndorf
Formand

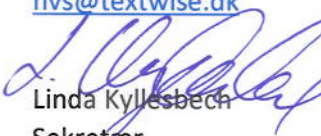
Mette Aarslew
Formand

Per Lindegaard Hjorth
Formand

hvs@textwise.dk

maa@ovrz.dk

plb@kommunikationogprog.dk

Linda Kyllèsbech
Sekretær

